

ภาคผนวก ค
การเก็บตัวอย่างดินตะกอนท้องน้ำ

ภาคผนวก ค

การเก็บตัวอย่างตะกอนดินท้องน้ำ (เก็บตามวิธีเก็บตัวอย่างดินตะกอน ในคู่มือการเก็บรักษาตัวอย่างเพื่อ การวิเคราะห์โลหะหนัก สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2530)

1. จุดเก็บตัวอย่างในการศึกษาการสะสมของโลหะในดินตะกอนมีแนวทางดังนี้

- แม่น้ำลำคลองให้เก็บตัวอย่างบริเวณปากน้ำ ปากคลอง หรือประตูน้ำซึ่งเป็นบริเวณที่มีการทับถมของดินตะกอนและ/หรือเก็บตัวอย่างตลอดลำน้ำโดยเก็บบริเวณกึ่งกลางแม่น้ำ คลอง หรือ คูน้ำนั้นๆ

2. เครื่องมือเก็บตัวอย่างและภาชนะบรรจุ

เครื่องมือเก็บตัวอย่างน้ำ

- ในกรณีที่ต้องการศึกษาเฉพาะผิวหน้าดินตะกอน ให้ใช้เครื่องมือเก็บตัวอย่างดินตะกอนชนิด Grab Sampler เช่น Ekman Bottom Grab, Peterson Grab ฯลฯ ภาชนะบรรจุ

- ใช้ขวดพลาสติกสีขาว ซึ่งผ่านการล้างด้วยกรดไนตริก 50 % ชนิดที่มีความบริสุทธิ์สูง (Analytical Reagent Grade) แล้วล้างด้วยน้ำกลั่น

3. วิธีการเก็บตัวอย่าง

- เก็บตัวอย่างบริเวณผิวดิน โดยใช้เครื่องมือเก็บตัวอย่างดินตะกอนในกรณีที่ไม่มีเครื่องมือดังกล่าวอนุโลมให้ใช้ภาชนะที่ไม่ใช่โลหะตักเฉพาะส่วนหน้าที่เป็นดินเลน

4. ปริมาณตัวอย่าง

- เก็บตัวอย่างดินตะกอน แต่ละจุดประมาณ 1 กิโลกรัม

5. การเก็บรักษาตัวอย่างระหว่างขนส่ง

- ให้นำส่งตัวอย่างให้เร็วที่สุด

- ในกรณีที่ไม่สามารถนำส่งได้ทันที ให้เก็บรักษาตัวอย่างไว้ในที่เย็น ไม่ให้ถูกความร้อนและแสง

6. ฉลาก

ฉลากควรเขียนด้วยหมึกที่กันน้ำได้ และควรมีรายละเอียด ดังนี้

- หมายเลขกำกับตัวอย่าง
- ชนิดของโลหะที่ต้องการวิเคราะห์
- สถานที่เก็บตัวอย่าง (ตำบล อำเภอ จังหวัด)
- วันเวลาที่เก็บ
- ชื่อผู้เก็บ และหน่วยงานที่ส่ง

7. ใบนำส่ง

1. หมายเลขกำกับตัวอย่าง.....
2. ชนิดของโลหะหนักที่ต้องการวิเคราะห์และ/หรือปัญหาที่เกิดขึ้น
3. รายละเอียดของตัวอย่าง
 - 3.1 สถานที่เก็บ (ตำบล อำเภอ จังหวัด).....
 - 3.2 จุดเก็บ.....
 - 3.3 วิธีการเก็บ.....
 - 3.4 การเก็บรักษา.....
 - 3.5 อุณหภูมิที่เก็บรักษา.....
 - 3.6 ระยะเวลาที่เก็บ.....
 - 3.7 ชื่อผู้เก็บและหน่วยงานที่ส่ง.....
 - 3.8 รายละเอียดอื่นๆ.....

8. แผนผังจุดเก็บตัวอย่างโดยสังเขป

ภาคผนวก

ท้าย

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ฉบับที่ 25 (พ.ศ. 2547)

เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพดิน

.....
วิธีการรักษาตัวอย่างดิน

สารที่จะวิเคราะห์และ ตรวจสอบ (Parameter)	ภาชนะบรรจุ (Container)	การเก็บรักษา (Preservative)	ระยะเวลาที่เก็บไว้ได้ (Holding Time)
สารอินทรีย์ระเหยง่าย	แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	14 วัน
โลหะหนัก (ยกเว้น โครเมียมชนิดเฮกซะวา เลนท์ และปรอทและ สารประกอบปรอท)	พลาสติก หรือ แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	180 วัน
โครเมียมชนิดเฮกซะวา เลนท์	พลาสติก หรือ แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	- 30 วัน ก่อนทำการเตรียมตัวอย่าง - 4 วัน หลังทำการเตรียมตัวอย่าง
ปรอทและสารประกอบ ปรอท	พลาสติก หรือ แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	18 วัน
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์	แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	- 14 วัน ก่อนทำการเตรียมตัวอย่าง - 40 วัน หลังทำการเตรียมตัวอย่าง
เบนโซ (เอ) ไพรีน	แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	- 14 วัน ก่อนทำการเตรียมตัวอย่าง - 40 วัน หลังทำการเตรียมตัวอย่าง
ไซยาไนด์และ สารประกอบไซยาไนด์	พลาสติก หรือ แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	14 วันก่อนทำการเตรียมตัวอย่าง
พีซีบี	แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	- 14 วัน ก่อนทำการเตรียมตัวอย่าง - 40 วัน หลังทำการเตรียมตัวอย่าง
ไนโตรคลอไรด์	แก้ว	แช่เย็นที่ $4^{\circ}\pm 2^{\circ}\text{C}$	14 วัน